

Introduksjon til Systematisk Teologi

Godt Håp – Våren 2017

Hva er Teologi?

-
- Theos (Gud) – Logia (guddommelige ord/utsagn)
 - Læren om Gud (Theology Proper)
 - Læren om Gud og hvordan alt annet (og spesielt mennesket) står i forhold til Han.
 - Teologi var i middelalderen «The Queen of the Sciences» - Det mest ærbødige en kunne studere.
 - I dag er teologi som regel et underemne til studiegrenen «religion» som er en studiegren sidestilt med kunst, filosofi, og historie.
 - Har gått fra å være Gudssentrert til å bli menneskesentrert.

Hvorfor studere Teologi?

- Bli kjent med Gud
- Bli kjent med seg selv
- Forstå Guds vilje for ens liv
- Forstå verdenshistoriens (og ens egen) fortid, nåtid og fremtid

Hvorfor studere Teologi?

- Få «korrigert» ens innebygde teologiske kompass – **Alle** har et teologisk kompass de bruker når de leser Bibelen og hører forkynnelse. Det er viktig at «kompasset» er kalibrert ut ifra Bibelen
- Evne å kritisk evaluere ideologier, ideer og påstander mot et Bibelsk sannhetsfilter
- Bli bedre rustet til å tolke Bibelvers, og forstå helheten i Skriften

Hvem trenger å «kunne» Teologi?

- Alle Kristne bør være en «teologi student»
- Alle sanne Kristne er overbevist om enkelte teologiske sannheter (om synd, Jesus, frelsen, troen), og alle er kalt til å forsvare det en tror på (1. Pet 3:15)
- Evangelisering innebærer også å forkynne teologiske sannheter som leder til frelse. Det er sannheten om Kristus (Evangeliet) som frelser og frigjør, og for å forkynne evangeliet må en i hvert fall forstå kjernen evangeliet.
- Teologi er mer enn å vite – Må kunne anvendes! En må «kunne» teologi.
- Teologi kan være rot til Kristen glede, begeistring og takknemlighet
– «Det som ikke er verdt å glede seg over, er det heller ikke verdt å sloss for» - John Piper

Teologi og Skriften

- Apostlene var alle praktiske teologer
- De underviste lære (teologi), og de forklarte anvendelsen på ens liv
- Paulus i Efesus – Apgj 19:8-19
- Filip og den Etiopiske hoffmannen – Apgj 8:30
- Jesus og disiplene – Ordet disippel (μαθητής = «mathethis») betyr «en som lærer under en lærers instruksjon», dvs. en elev.
- Jesus brukte mye tid på å lære disiplene opp i teologi – Det Nye Testamentet er et bevis på at Jesus hadde vært en god lærer, og disiplene hadde vært gode teologistudenter!

Teologi og gudsliv

- Salme 145:3: «Stor og høylovet er Herren, hans storhet er uransakelig.»
- Teologi burde lede til en slik «velsignet fortvilelse» - «blessed despair»
- Burde føre deg nærmere Gud, og gjøre det mer begeistret for Guds storhet og godhet!

Hvordan fungerer Systematisk Teologi?

- Skriften burde alltid være utgangspunktet! Teologi utledes fra Skriften gjennom «exegese»
- Guds allvitenskap (Han vet alt) og ærlighet (Han lyver ikke) er grunnleggende premisser.
- Skriften tolker Skriften («Analogia fidei»/«Analogy of faith»)
- Westminster Confession (1.9): "The infallible rule of interpretation of Scripture is the Scripture itself: and therefore, when there is a question about the true and full sense of any Scripture (which is not manifold, but one), it must be searched and known by other places that speak more clearly."

Hvordan fungerer Systematisk Teologi?

- Systematisk teologi gir oss mange *positive* sannheter (hva som er sant), men enda flere *negative* sannheter (hva som ikke er sant)
- Eks: Læren om Treenigheten sier at det er *en* Gud som i fra evighet av har bestått av tre forskjellige personer; Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd.
- Positiv sannhet: Gud er *en*, men samtidig *tre* personer.
- Negativ sannhet: Faderen er ikke Sønnen. Faderen er ikke Den Hellige Ånd. Sønnen er ikke Den Hellige Ånd.

Kan en bli en utlært Teolog?

- Som i alle andre vitenskaper, så er det ingen som kan alt
- Når en studerer en uendelig vis og beundringsverdig Gud så sier det seg selv at en aldri klarer å få en uttømmende forståelse av hele Gud
- Grudem's teologibok kalles «Systematic Theology – An **introduction** to Bible doctrine». 1300 sider er en introduksjon...
- Gud har for øvrig valgt å åpenbare mye om seg selv og Hans vilje, og vi kan følgelig forstå mye av hvem Han er og hva Han gjør.

Onsdager Våren 2017

- Hvem: Sindre og Erlend ansvar for undervisningen (vi har lederskapets velsignelse)
- Hvor: Godt Håp
- Når: 19:30-21:15
 - 19:30-19:35: Sang og informasjon
 - 19:35-20:25: Bibelundervisning om diverse teologiske tema
 - 20:25-20:40: Spørsmål i plenum
 - 20:40-21:15: Bønnemøte

Temaer for Våren 2017

1. En introduksjon til systematisk teologi
2. Paktsteologi/Erstatningsteologi og Husholdningslære/Dispensasjonisme
3. Guds rike
4. Guds pakter med Guds folk (fra Abrahampakten til Den Nye Pakt)
5. Menigheten

Temaer for Våren 2017

6. Dåp
7. Menighetsledelse og menighetsledere
8. Endetiden og tusenårsriket
9. Nattverd
10. Himmelen

Mål for talerne (Sindre og Erlend)

- Vi skal etterstrebe å forkynne Bibelen (kveldene skal primært bestå av Bibelundervisning).
- Vi skal etterstrebe å forklare praktisk relevans for samtlige tema.
- Vi skal etterstrebe å gi en rettferdig fremstilling av forskjellige syn som vi personlig er uenige i.
- Vi skal etterstrebe å være tydelig på hva vi tror på, og *hvorfor* vi tror på det.

Er disse temaene relevante for meg?

- Gud har åpenbart sannhetene i Ordet for din frelse og helliggjørelse (2. Tim 3:16-17)
- Å bli bedre kjent med teologiske tema er en måte å bli bedre kjent med Gud.
- Du lever på den måten du gjør fordi du tenker på den måte du gjør (Kol 3:1-4).

Er enkelte tema viktigere enn andre?

- Teologiske tema kan klassifiseres i tre kategorier
- 1. Sannheter en må tro for å være en Kristen – *Frelsesrelaterte sannheter!*
- 2. Sannheter en bør være enige i for å kunne ha fellesskap i en lokal forsamling – *Viktige sannheter med praktiske konsekvenser!*
- 3. Sannheter som er en slik karakter at de hverken har frelsesmessige eller særlig praktiske implikasjoner – *Sannheter med liten praktisk konsekvens.*

Sannheter med liten praktisk konsekvens

- Eksempel på «kategori 3» sannheter:
- Hvem er Guds Sønner i 1. Mos 6:1-2
- Blir vi borttrykt før, midt i, eller etter den store trengsel?
- Kom kong Salomo til himmelen?
- Beskriver Romerne 7 Paulus` eget liv (og hvis ja, var det før eller etter frelsen)?

Viktige sannheter med praktiske konsekvenser!

- Eksempel på «kategori 2» sannheter:
- Hvem kan være hyrder/pastorer/eldste i en forsamling? Bare menn, eller kvinner og menn?
- Spørsmål som *kan* ha praktiske konsekvenser:
 - Cessasjonisme/Kontinuanisme – Synet på karismatiske gaver er ofte splittende.
 - Dåp – Få menigheter praktiserer både barnedåp og troendes dåp i forsamlingen.
 - «Åpen» eller «lukket» nattverd

Frelsesrelaterte sannheter

- «Kategori 1» sannheter:
- I. Synet på Kristi Frelsesgjerning
- II. Synet på Kristi Ord
- III. Synet på Kristi Person

I. Kristi gjerning - Frelsessyn

- Apgj 15:7-11
 - v. 7b «... så hedningene av min munn skulle høre evangeliets ord og komme til tro.»
 - v. 9 «...ved troen rensset han også deres hjerter.»
 - v. 11 «...vi tror at vi blir frelst ved Herren Jesu nåde...»
 - Andre ref: Ef 2:8; Rom 3:28, 5:1, 11:6; Fil 3:8-9; Tit 3:5-7.
- Gal 1:6-9: «...(den som) skulle forkynne et annet evangelium...han være forbannet!»

II. Kristi Ord - Skriftsyn

- 2. Tim 3:16-17: «Hele Skriften er innåndet av Gud...»
- 2. Pet 1:19-21: «...aldri er noe profetord brakt fram ved menneskers vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av Den Hellige Ånd.»
- Joh 8:31+37+47
- 2. Pet 3:15-18: «...som de ulærde og ubefestede vrangtolker, slik de også gjør med de andre Skriftene, til sin egen undergang...ta dere i vare så dere ikke skal bli revet med av de lovløses villfarelse slik at dere faller ut av deres egen faste stand...»

III. Kristi person - Kristologi

- Titus 2:13; Joh 1:1-5; Kol 2:9; Mark 1:1; Åp 22:13: Jesus blir i disse avsnitt (og mange andre) beskrevet som Gud, Menneske, Frelser, Messias, Skaper, osv.
- 1. Joh 2:22-23: «...den som nekter at Jesus er Kristus...han er Antikrist...»
- 1. Joh 4: 1-3: «...hver ånd som bekjenner at Jesus er Kristus, kommet i kjød, er av Gud, og hver ånd som ikke bekjenner Jesus, er ikke av Gud. Det er Antikristens ånd.» (ref. 2. Joh 7-11)
- Judas 4: «...noen mennesker har sneket seg inn...som denne dom allerede for lenge siden er oppskrevet for: De er ugudelige, de forventer vår Guds nåde til skamløshet, og de forneker vår eneste hersker og Herre, Jesus Kristus.»

Vårt Kristne Ansvar

- Jobb for enhet og kristent fellesskap med andre troende så langt det er mulig.
 - Rom 12:18
 - Rom 14:1
 - Heb 12:14

Vårt Kristne Ansvar

- Strid for evangeliet, og ta avstand fra personer og forsamlinger som aktivt forkynner en annen Kristus
 - Judas 3
 - 2. Joh 10-11
 - Rom 16:17